

Ostoslistalla turvallinen lasten ratsu

Lasten ratsun tulee ehdottomasti olla maastovarma.

Lapsen kiinnostuessa hevosista ja ratsastuksesta hänen haaveisiinsa ilmestyy nopeasti oman hevosen tai ponin hankinta ja vanhemmat joutuvat ennemmin tai myöhemmin neuvottelemaan lapsensa kanssa hevosen ostosta. Hevosen omistaminen vaatii paljon tietoa, taitoa, työtä, vastuuta ja aikaa, joten ostopäätös tulisi tehdä tarkoin harkiten.

On osattava realistisesti arvioida, onko lapsella jo tarpeeksi hevosaittoa ja kokemusta hevosista ja ovatko vanhemmat valmiita kantamaan osansa vastuusta. Kaikki hevoset eivät sovellu lasten ja kokemattomien ratsastajien ratsuiksi, joten vanhempien on hankittava riittävästi tietoa sopivan hevosen valinnasta, mikäli heillä itsellään ei ole tarpeeksi hevoskokemusta.

Ennen hevosen hankintaa tulisi päättää, pidetäänkö sitä omassa tallissa vai vuokrataan sille paikka täysihoitotallilla, jolloin sen hoitamisessa saadaan tarvittaessa ammattilaisten apua. On otettava huomioon lapsen tavoitteet ratsastuksen suhteen: tuleeko hevonen lähinnä harrastuskäyttöön vai haluaako lapsi käydä sillä myös säännöllisesti ratsastustunneilla ja valmennuksissa sekä mahdollisesti kilpailukin. Hevonen tulee valita aina ratsastajan taitojen perusteella pitäen mielessä myös tulevaisuuden tavoitteet.

Pelkästään hyvän hevostaidon, ratsastustekniikan ja tasapainon saavuttamisessa on jo tarpeeksi opettelemista, joten kokemattomalle nuorelle ratsastajalle on aivan turha lisätä haasteita hankkimalla alussa liian vaikeata hevosta, jonka käsitteilyssä tai ratsastamisessa voi mahdollisesti tulla ongelmia ja pahimmassa tapauksessa vaaratilanteita, joissa ratsastaja saattaa loukkaantua.

Hevosten kanssa työskentelyn ja ratsastuksen tulisi olla lapselle aina miellyttävää ja turvallista, epämiellyttävien ja pelottavien kokemusten myötä hänen motivaationsa katoaa hyvin nopeasti.

Ensimmäiseksi ratsuksi lapselle tulisi löytää rauhallinen ja hyvin peruskoulutettu kiltti oppimestari, jonka kanssa hän voi turvallisesti harrastaa ja opetella ratsastamista.

Turvallinen hoitaa ja käsitellä

Lasten ratsun tulee olla kiltti ja rauhallinen luonteeltaan, helppo ja turvallinen käsitellä maasta käsin eikä sillä saisi olla mitään pahoja tapoja kuten uhkaileminen, pureminen, näykkiminen ja potkiminen. Se ei saisi olla aggressiivinen toisia hevosia kohtaan. Sen tulisi olla helposti kiinni otettavissa karsinassa, tarhassa ja laitumella ollessaan eikä se saa hermostua joutuessaan jättämään toisten hevosten seuran. Sen tulisi talutuksessa seurata riimunköysi löysällä taluttajaansa yrittämättä riistäytyä tämän käsistä, pysähtymättä syömään ruohomättäistä tai pensaista.

Harjattaessa, satuloitaessa, kavioita hoidettaessa, lääkitäessä ja

pesujen aikana hevosen tulisi seistä rauhallisesti paikoillaan ja sille yllättävissä, uusissa tilanteissa sen tulisi pysyä hermostumatta kuunnellen ja luottaen käsittelijäänsä. Hyvin koulutetun hevosen tulisi myös olla helposti lastattavissa traileriin ja kunnioittaa ihmistä johtajanaan joka tilanteessa.

Hyvin peruskoulutettu ratsuksi

Lapselle ostettavan hevosen tulisi olla ratsastukseen hyvin peruskoulutettu ja kokenut ratsu, jolla on takanaan jo kosolti käyttökilometrejä. Normaalisti tulisi välttää hankkimasta liian nuorta tai kouluttamatonta hevosta kokemattomalle ratsastajalle. Kokematon ratsastaja ja ratsuksi kouluttamaton hevonen on yleensä huono yhdistelmä. Varsoilla ja nuorilla hevosilla ratsastettaessa ratsastajalla täytyy olla erittäin hyvä tasapaino ja hänen tulee hallita täysin ratsastuksen perusasiat, jotta hän pystyy kouluttamaan kokematonna hevosta ratsuksi. Mikäli ratsastajalla ei ole kokemusta hevosten kouluttamisesta, hän saattaa tietämättään opettaa hevoselle vääriä, huonoja ja vaarallisiakin tapoja. Lapselle hankittavan hevosen tulisi olla mielellään yli 8-vuotias, jolloin siltä on jo karsiutunut pois koulutuksen ja säännöllisen ratsastuksen myötä varsamainen käytös ja sille on kehittynyt riittävästi työmoraaia. Nyrkkisääntönä voisi sanoa, mitä kokeneempi ja vanhempi ratsu, sitä turvallisempi se on ratsastaa.

Ratsastus on taitolaji, ei voimalaji, joten ratsastamisessa ei pitäisi joutua käyttämään minkäänlaista voimaa, vaan alusta alkaen olisi korostettava keveyttä ja rentoutta. Lasten ratsun tulisi olla herkkä ratsastajan kevyille avuille kuitenkin ylireagoimatta niihin. Lisäksi sen pitäisi antaa anteeksi ratsastajan pienet virheet.

Ratsastettaessa hevosen tulisi hidastaa ja pysähtyä kaikista askelajeista yhtä helposti kuin se on ajettavissa eteenpäin. Sen tulisi myös liikkua yhtä helposti ja kevyillä avuilla taaksepäin kuin se liikkuu eteenpäin. Mikäli hevonen ei toimi kevyillä avuilla, nuori ratsastaja ei välttämättä opi niiden merkitystä ja oikeaoppista käyttöä.

Lapsen ratsun tulee olla ehdottomasti maasto- ja liikennevarma. Se ei saa säikkyä helposti uusia asioita ja sen tulee kulkea aina ratsastajan ohjaamassa suunnassa ja pyytämässä vauhdissa. Se ei saa pukittaa, nousta pystyyn tai lähteä viemään ratsastajaansa hallitsemattomassa laukassa.

Ratsun tulee olla herkkä ratsastajan käyttämille kevyille avuille kuitenkin ylireagoimatta niihin. Sen tulee pysähtyä yhtä helposti kaikista askelajeista kuin se on ajettavissa eteenpäin. Samaten sen tulee liikkua taaksepäin yhtä kevyillä avuilla kuin se liikkuu eteenpäin.

Lapsi ja kouluttamaton hevonen ei yleensä ole hyvä yhdistelmä. Ainoastaan kokeneelle lapsiratsastajalle voidaan harkita nuorta ratsua, mikäli hevonen on asiantuntevassa koulutuksessa ja lapsi ratsastaa sillä aluksi ainoastaan kouluttajan valvonnan alaisena.

Hevosta hoidettaessa sen tulee pysyä rauhallisesti paikoillaan seisten.

Lapselle hankittavaa hevosta ei tulisi koskaan valita värin, ulkonäön tai rodun perusteella, vaan tärkeintä on löytää turvallinen, rauhallinen ja hyvin koulutettu opetustalustaja.

Talutettaessa hevosen tulee seurata riimunköysi löysällä kuuliaisesti käsittelijäänsä yrittämättä pysähtyä syömään tai riistäytyä tämän käsistä

Sen tulisi olla myös turvallinen hallita ja ratsastaa ilman satulaa ja kuolaimettomalla suitsituksella tai riimulla ja riimuköydellä.

Yleisesti ottaen sopiva lasten ratsu on rauhallinen, osaava oppimestari, jonka kanssa lapsi voi kehittää tasapainoan ratsastuksessa ja opetella eri ratsastuslajien perusopit.

Värillä ei väliä

Tärkeimmät valintakriteerit lasten hevosta hankittaessa ovat sen turvallisuus ja luotettavuus käsiteltäessä ja ratsastettaessa sekä koulutustaso.

Hevosen väri ja ulkonäkö eivät koskaan saisi olla etusijalla valittaessa sopivaa ratsua lapselle. Ei myöskään kannata välttämättä harkita vain tietyn rotuista hevosta tai ponia.

Hevosen tulisi olla kaikin puolin terve ja kannattaa aina varmuudeksi teettää terveystarkastus eläinlääkärin kanssa ennen hevosen ostoa. Mikäli hevosella on lieviä ongelmia terveydessään, mutta muutoin se olisi sopiva lasten ratsuksi, tulee harkita, missä määrin ongelmat tulisivat vaikuttamaan ratsastettavuuteen ja kuinka paljon mahdollisia kustannuksia näistä ongelmista saattaa tulevai-

suudessa tulla. Lapsi kiintyy nopeasti hevoseensa, joten ei kannata ottaa riskiä ostamalla valmiiksi sairasta tai viallista hevosta, joka mahdollisesti joudutaan lopettamaan terveysongelmien takia.

Ruunia pidetään yleisesti luonteeltaan tasaisempina ja helpompina käsitellä kuin tammoja, jotka saattavat etenkin kiima-aikoinaan olla oikukkaita ja toisinaan vaikeita käsitellä. Tämä on kuitenkin yksilöllistä ja riippuu myös paljon aiemmasta käsittelystä ja koulutuksesta.

Ori ei ole lapselle tai aloittelijalle sopiva ensimmäiseksi hevoseksi. Orien käsittely vaatii huomattavasti enemmän kokemusta ja hevostaitoa kuin tammojen ja ruunien käsittely.

Kultaakin kalliimmat lasten ratsut

Sataprosenttisen täydellistä hevosta ei ole eikä sopivaa lasten ratsua ole välttämättä helppo löytää, vaan sen etsimiseen on varattava aikaa. On myös varauduttava joustamaan tietyissä vaatimuksissa tekemättä sitä kuitenkaan koskaan turvallisuuden kustannuksella.

Hyvin koulutetut, turvalliset lasten opetustalustajien ratsut, joilla on vielä useita käyttövuosia edessään, eivät myöskään ole halpoja, vaan ne ovat vertauskuvallisesti lähinnä kultaakin kalliimpia arvoltaan. Niiden koulutus on vaatinut paljon aikaa ja työtä, eivätkä kaikki hevoset sovellu luonteeltaan lasten ratsuiksi hyvästä koulutuksesta huolimatta. ●